

ข่าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองเกษตรสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร. 0 2281 0859 โทรสาร 0 2281 0859 E-mail: moacnews@gmail.com

ครั้งที่ 5/2554

6 กันยายน 2553

กระทรวงเกษตรฯ จับมือ FAO พัฒนาศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทย มุ่งเป็นผู้นำในการส่งออกสินค้าประมงของโลก

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปิดเผยว่า จากการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) จัดการประชุม 'คณะอนุกรรมการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 5 ระหว่างวันที่ 27 กันยายน ถึง วันที่ 1 ตุลาคม 2553 ที่จังหวัดภูเก็ต นั้น มีผู้แทนประเทศสมาชิก FAO จาก 59 ประเทศทุกภูมิภาคทั่วโลก รวมทั้งสิ้น 220 คน เข้าร่วมการประชุม ซึ่งได้มีการหารือใน 6 ประเด็นหลัก โดยผลการประชุมและประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ มีดังนี้

1. ความก้าวหน้าการปฏิบัติตามจรรยาบรรณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ FAO ได้ปรับปรุงแบบสอบถามการปฏิบัติตามข้อกำหนดในหลักจรรยาบรรณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างมีความรับผิดชอบ และให้ที่ประชุมครั้งนี้แสดงข้อคิดเห็น โดยประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ คือ สามารถใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการประเมินตนเองว่าได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้มากน้อยเพียงใด และหากยังมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุง ประเทศไทยสามารถขอรับการสนับสนุนจาก FAO ได้

2. การรับรองแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบรับรองการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้ FAO จัดทำแนวทางปฏิบัติดังกล่าว มาตั้งแต่การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ 3 ที่ประเทศอินเดีย อันนำมาสู่การจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยกร่างแนวทางปฏิบัติ ครั้งแรกที่ประเทศไทย เมื่อเดือนมีนาคม 2550 เนื่องจากปัญหาที่เกิดจากมาตรฐานของเอกชนต่างๆ มีจำนวนมากขึ้น และได้บังคับให้ฟาร์มเลี้ยงกุ้งของไทยต้องปฏิบัติตามจึงจะรับซื้อผลผลิต ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนสูงขึ้น ซึ่งประเทศไทยคาดหวังว่า เมื่อมีแนวทางปฏิบัติ ที่ชัดเจนแล้ว มาตรฐานเอกชน จะต้องปรับกระบวนการรับรองให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ รวมถึงมีความโปร่งใสและตรงตามหลักการ ไม่สามารถนำมาเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าได้ ซึ่งนับเป็นความสำเร็จสำคัญในประวัติศาสตร์การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลก และเป็นผลที่เกิดจากการผลักดันของประเทศไทยมาตลอด 4 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่แนวทางปฏิบัติ นี้ ได้เริ่มต้นยกร่างและได้รับการรับรองที่ประเทศไทย

เมื่อแนวทางปฏิบัติฯ ข้างต้น ผ่านการรับรองจากการประชุมคณะกรรมการประมง ซึ่งจะมีขึ้นที่สำนักงานใหญ่ของ FAO ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ในเดือนมกราคม 2554 แล้ว จะถือว่าเป็นแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบรับรองการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำฉบับแรก ที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก ซึ่งประเทศต่างๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อจัดทำระบบตรวจสอบ รับรองการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในประเทศของตนได้ทันที นอกจากนี้ ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมากรมประมงได้ปรับปรุงมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับร่างแนวทางปฏิบัติของ FAO ฉบับนี้ ดังนั้นจึงถือว่าประเทศไทยได้ดำเนินการในเชิงรุก ซึ่งจะช่วยให้มาตรฐาน GAP ของไทยได้รับการยอมรับในระดับโลกมากขึ้น

3. ความปลอดภัยทางชีวภาพในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประเทศไทยได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยเน้น มาตรการควบคุมโรคติดต่อที่อาจส่งผ่านทางสัตว์น้ำมีชีวิตที่มีการค้าขายระหว่างประเทศ รวมถึงการจัดการฟาร์มและโรงเพาะฟักกุ้งทะเลด้วยระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ และเนื่องจากความปลอดภัยทางชีวภาพ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคติดต่อที่ส่งผ่านระหว่างสัตว์น้ำ ประเทศสมาชิกขอความช่วยเหลือจาก FAO ในหลายเรื่อง อาทิ การฝึกอบรมด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดเขตและมาตรการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพในระดับฟาร์ม ซึ่งประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนของ FAO ด้วยเช่นกัน

4. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะส่งผลกระทบต่อ อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยมีการหารือยุทธศาสตร์การปรับตัวและลดระดับความรุนแรงของผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่เป็นสหวิทยาการ โดย ยุทธศาสตร์ในการปรับตัวระยะสั้น ครอบคลุมถึง การปรับปรุงการบริหารจัดการ เช่น การพัฒนาระบบเตือนภัยและการใช้ระบบตรวจติดตามสถานะอากาศ ยุทธศาสตร์ระยะยาว ครอบคลุมการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ การสร้างสัตว์น้ำสายพันธุ์พื้นบ้าน และการพัฒนาสัตว์น้ำชนิดใหม่ ซึ่งประเทศไทยได้ขอให้ FAO จัดสัมมนาในระดับภูมิภาคเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และขอให้ สนับสนุนงบประมาณและเทคนิคในการวิจัยและพัฒนาในประเด็นดังกล่าวด้วย

5. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำนอกเขตชายฝั่ง จากความต้องการบริโภคสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น การขยายการเลี้ยงปลาไปนอกเขตชายฝั่ง จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำได้ แต่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเทคโนโลยีที่จะใช้ ซึ่งประเทศที่พัฒนาแล้วควรให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากร ศึกษานิสิตสัตว์น้ำที่มีศักยภาพ และ ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึง ควรมีการจัดทำข้อกำหนดการเลี้ยงปลานอกฝั่งอย่างมีธรรมาภิบาล โดยเบื้องต้นที่ ประชุมขอให้ FAO จัดเตรียมรายละเอียดแสดงถึงผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบของการเลี้ยงปลานอกชายฝั่ง รวมถึงข้อกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาการเลี้ยงปลานอกชายฝั่งและเรื่องอื่นๆ สำหรับประเทศไทย ขณะนี้ได้เริ่มทดลองเลี้ยงปลาช่อนทะเลนอก เขตชายฝั่ง โดยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศนอร์เวย์ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ ซึ่งประเทศไทยต้องติดตามประเด็นนี้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทราบผลกระทบทั้งทางบวกและลบที่จะมีต่อการประมงของไทย

6. การรวบรวมสถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประเทศไทยได้เสนอให้ FAO จัดทำข้อเสนอแนะในการจัดองค์กร ซึ่งระบุถึงปริมาณ คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ และกระบวนการรวบรวมข้อมูลสถิติสำหรับประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหลายชนิด มีเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก มีรูปแบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหลากหลาย ทำให้การเก็บข้อมูลสถิติมีความยุ่ง ยาก จึงควรมีรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลสถิติที่เฉพาะเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมงจะประสานความร่วมมือกับ FAO ต่อไป

การที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมครั้งนี้ นอกจากเป็นโอกาสที่ได้แสดงให้เห็นทั่วโลกให้เห็นศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยที่มีการพัฒนามา อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จนก้าวสู่การเป็นผู้นำในการส่งออกสินค้าประมงจากการเพาะเลี้ยงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้แก่ประเทศไทยทั้งในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดใกล้เคียงด้วย